

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «ІНСТИТУТ ПЕДІАТРІЇ,
АКУШЕРСТВА І ГІНЕКОЛОГІЇ ІМ. АКАД. О.М. ЛУКЯНОВОЇ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Інституту
Протокол № 5 від 01.06.20 р.
Голова Вченої ради
Директор,
академік НАМН України
професор

Ю.І. Антипкін

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕДИЦИНА»

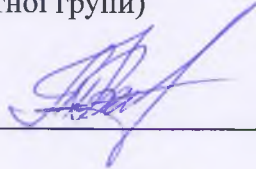
підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії

галузь знань	22 Охорона здоров'я
спеціальність	222 Медицина
спеціалізація	
(наукова спеціальність)	акушерство та гінекологія
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Форма навчання	очна (денна, вечірня), заочна
Тривалість навчання	12 кредитів (360 годин)

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ

№п/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь, місце роботи, посада
1	Антипкін Юрій Генадійович	академік НАМН України, доктор медичних наук, професор, директор Державної установи «Інститут ПАГ ім. акад. О.М. Лук'янової НАМН України»
2	Скрипченко Наталія Яківна	завідувач відділення впровадження та вивчення ефективності сучасних медичних технологій в акушерстві та перинатології, доктор медичних наук, професор
3	Татарчук Тетяна Феофанівна	завідувач відділення ендокринної гінекології, член-кор. НАМН України, доктор медичних наук, професор
4	Давидова Юлія Володимирівна	завідувач відділення акушерських проблем екстрагенітальної патології, доктор медичних наук, професор
5	Подольський Василь Васильович	завідувач відділення проблем здоров'я жінок фертильного віку, доктор медичних наук, професор

Програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи)

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми (керівник проектної групи) Трохимович О.В.

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Медицина» складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії спеціальності Медицина.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета викладання навчальної дисципліни: підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії відповідно спеціалізовано-професійним компетенціям за спеціальністю "Медицина", призначена для аспірантів денної очної та заочної форми навчання.

Мета.

Ознайомитись з актуальними проблемами сучасного акушерства, вивчити класичні і новітні методи профілактики і боротьби з ключовими проблемами сучасного акушерства.

Підвищити якості фахової підготовки аспірантів шляхом вивчення актуальних питань гінекології, освоєння сучасних технологій та вдосконалення практичних навичок. Оволодіти теоретичними та методологічними основами акушерства і гінекології. Формувати уміння та навички самостійної науково-дослідницької, науково-педагогічної діяльності

Підвищити рівень знань аспірантів щодо новітніх способів діагностики, лікування та профілактики ускладнень у жінок з екстрагенітальною патологією на тлі вагітності.

Обізнати аспірантів сучасними вітчизняними та закордонними досягненнями в дослідженні стану репродуктивного здоров'я жінок. На основі подання інформації про репродуктивне здоров'я жінок в різних країнах світу, ознайомлення з методами дослідження репродуктивного здоров'я жінок спонукати молодих науковців до проведення дисертаційних досліджень з проблеми стану репродуктивного здоров'я жінок, що дозволить з'ясувати нові патогенетичні ланки розвитку його порушень.

Основними *завданнями* вивчення дисципліни «акушерство і гінекологія» є:

- Вивчити класичні і новітні методи профілактики і боротьби з ключовими проблемами сучасного акушерства, такими як: проблема пологів у неповнолітніх в Україні, патологічні і передчасні пологи, проблема переношування вагітності, молекулярно-генетичні аспекти невиношування вагітності та ізосерологічна несумісність крові матері та плода, виклики антифосфоліпідного та гіперкоагуляційного синдрому, прееклампсії та HELLP-синдрому для сучасного спеціаліста, сучасний погляд на кесарів розтин та акушерські операції, засвоїти

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Медицина» складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії спеціальності Медицина.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета викладання навчальної дисципліни: підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії відповідно спеціалізовано-професійним компетенціям за спеціальністю "Медицина", призначена для аспірантів денної очної та заочної форми навчання.

Мета.

Ознайомитись з актуальними проблемами сучасного акушерства, вивчити класичні і новітні методи профілактики і боротьби з ключовими проблемами сучасного акушерства.

Підвищити якість фахової підготовки аспірантів шляхом вивчення актуальних питань гінекології, освоєння сучасних технологій та вдосконалення практичних навичок. Оволодіти теоретичними та методологічними основами акушерства і гінекології. Формувати уміння та навички самостійної науково-дослідницької, науково-педагогічної діяльності

Підвищити рівень знань аспірантів щодо новітніх способів діагностики, лікування та профілактики ускладнень у жінок з екстрагенітальною патологією на тлі вагітності.

Обізнати аспірантів сучасними вітчизняними та закордонними досягненнями в дослідженні стану репродуктивного здоров'я жінок. На основі подання інформації про репродуктивне здоров'я жінок в різних країнах світу, ознайомлення з методами дослідження репродуктивного здоров'я жінок спонукати молодих науковців до проведення дисертаційних досліджень з проблеми стану репродуктивного здоров'я жінок, що дозволить з'ясувати нові патогенетичні ланки розвитку його порушень.

Основними *завданнями* вивчення дисципліни «акушерство і гінекологія» є:

- Вивчити класичні і новітні методи профілактики і боротьби з ключовими проблемами сучасного акушерства, такими як: проблема пологів у неповнолітніх в Україні, патологічні і передчасні пологи, проблема переношування вагітності, молекулярно-генетичні аспекти невиношування вагітності та ізосерологічна несумісність крові матері та плода, виклики антифосфоліпідного та гіперкоагуляційного синдрому, прееклампсії та HELLP-синдрому для сучасного спеціаліста, сучасний погляд на кесарів розтин та акушерські операції, засвоїти

особливості перебігу вагітності та розродження при багатоплідних вагітностях

- Вивчити сучасні методи боротьби з акушерськими кровотечами, аномаліями розвитку та захворюваннями плода, плідних оболонок, пуповини та плаценти
- Ознайомитись із веденням вагітності та методами надання допомоги при доброякісних захворюваннях органів малого таза: доброякісних захворюваннях шийки матки, доброякісних пухлинах яєчників та міомі матки.
- Організація та забезпечення високого рівня освоєння теоретичних та практичних професійних навичок у відповідність до вимог підготовки кадрів післявузівської професійної освіти
- Підготовка професійно компетентного фахівця, здатного і готового застосувати в клінічній ситуації свої знання і практичні навички
- Надбання аспірантами знань про аналіз наукової літератури та офіційних статистичних оглядів
- Навчання аспірантів участі у вирішенні окремих науково-дослідних і науково-прикладних задач в області охорони здоров'я по діагностиці, лікуванню, реабілітації та профілактики гінекологічних захворювань
- Знати та уміти вчасно діагностувати наявність у вагітної екстрагенітального захворювання;
- Вивчити основні «маршрути» пацієнта з наявністю тяжкого екстрагенітального захворювання;
- Знати основи лікування екстрагенітальних захворювань, що не потребують залучення суміжних фахівців або надання перинатальної допомоги III рівні;
- Знати критичні терміни госпіталізації вагітних з серцево-судинною патологією;
- Для фахівців з екстрагенітальної патології розширити та поглибити знання. Ознайомити з сучасними світовими практиками та тактиками ведення вагітних з тією чи іншою патологією.
- Ознайомитися з сучасним станом репродуктивного здоров'я жінок в Україні (за даними офіційної статистики).
- Ознайомитись з сучасним станом репродуктивного здоров'я жінок в різних країнах світу (за даними офіційної статистики).
- Освоїти сучасні методи дослідження стану репродуктивного здоров'я жінок.
- З'ясувати та освоїти сучасні методи профілактики, прогнозування та лікування порушень репродуктивного здоров'я жінок.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми аспіранти повинні:

- ознайомитись з особливостями перебігу пологів у неповнолітніх;

- вивчити сучасні методи супроводу та допомоги при патологічних пологах та переносування вагітності;
- вивчити сучасні методи оперативної допомоги в акушерстві та новітні заходи боротьби з акушерськими кровотечами;
- ознайомитись із актуальністю застосування біохімічного скринінгу та УЗД-контролю для вчасного виявлення хромосомних аномалій та вроджених вад розвитку у плода, вивчити методи лікування та профілактики при аномаліях розвитку та захворюваннях плода, плідних оболонок, пуповини та плаценти;
- вивчити сучасний стан проблеми невиношування та передчасних пологів в Україні, ознайомитись із молекулярно-генетичними аспектами невиношуваності;
- навчитись вести вагітність при прееклампсії та надавати ургентну допомогу при еклампсії, HELLP-синдромі та ДВС-синдромі;
- вивчити особливості прегравідарної підготовки, ведення вагітності та післяпологового періоду при ізосерологічній несумісності крові матері та плода, антифосфоліпідному та гіперкоагуляційному синдромах;
- засвоїти тактику веденням вагітності та методи надання допомоги при доброякісних захворюваннях органів малого таза: доброякісних захворюваннях шийки матки, доброякісних пухлинах яєчників та міомі матки.
- знати основи законодавства України з охорони здоров'я населення, основні нормативно-технічні документи; методику розрахунку показників медичної статистики; основи застосування статистичного методу в медичних дослідженнях, використання статистичних показників при оцінці стану здоров'я населення та діяльності медичних організацій; показники здоров'я населення, фактори, що формують здоров'я людини (екологічні, професійні, природно-кліматичні, ендемічні, соціальні, епідеміологічні, психоемоційні, професійні, генетичні);
- вміти планувати, аналізувати і оцінювати якість медичної допомоги, стан здоров'я населення та вплив на нього факторів навколишнього та виробничого середовища.
- знати основні показники, що характеризують стан репродуктивного здоров'я жінок в Україні та світі, ознайомитись з нормативними документами, що регламентують діяльність лікарів та науковців в сфері дослідження стану репродуктивного здоров'я жінок.
 навчитись сучасними методам дослідження стану репродуктивного здоров'я, освоїти методологію проведення наукових досліджень з проблеми дослідження стану репродуктивного здоров'я жінок та його порушень

Кількість кредитів - 12 кредитів
Загальна кількість годин - 360 годин

Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й та 3-й	2-й та 3-й
Семестр	
3-й, 4-й, 5-й	3-й, 4-й, 5-й
Лекції	
40 год.	40 год.
Практичні заняття	
80 год.	80 год.
Семінарські заняття	
80 год.	80 год.
Самостійна робота	
160 год.	160 год.

Навчальний план та програма підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю «Медицина» призначені для підготовки аспірантів денної очної та заочної форм навчання спеціалізовано-професійними компетенціями за спеціальністю 222 «Медицина», що являє собою нормативний документ, в якому визначається зміст навчання, встановлюються вимоги до обсягу та рівня підготовки.

Зміст програми охоплює весь обсяг теоретичних знань і практичних навичок відповідно спеціалізовано-професійним компетенціям за спеціальністю «Медицина», призначена для аспірантів очної (денної, вечірньої), заочної форм навчання. Програму побудовано за системою блоків. Основними блоками є 6 розділів. Розділ – це відносно самостійна частина програми, в якій подана значна за обсягом теоретична і практична інформація з певної галузі акушерства та гінекології. Розділ включає кілька тем, а кожна тема складається з окремих елементів. Для полегшення орієнтації в програмі та впорядкування інформації, що міститься в ній, розділи закодовано. Деякі розділи можуть викладатися в спеціалізованих відділеннях або комплексно – в відділеннях, де викладаються основні курси програми. Для виконання даної програми в процесі навчання передбачено такі види занять: лекції, практичні заняття, різні види семінарів. Під час навчання відповідно до навчального плану аспіранти підвищують рівень

теоретичної підготовки та оволодівають практичними навиками. Теоретична підготовка передбачає обов'язкове відвідування лекцій, активну участь в семінарських та практичних заняттях, науково-практичних і патолого-анатомічних конференціях, що складає більше $\frac{1}{4}$ частини курсу. Найбільш доцільне орієнтовне співвідношення лекційних, практичних і семінарських занять на циклах спеціалізації : 20% - 40% - 40%. При складанні тематичних планів заняття проводяться з урахуванням методологічних підходів інтегрованого ведення жінок із акушерською та гінекологічною патологією. Крім цього, планується самостійна робота аспірантів. Самостійна робота складає менше $\frac{3}{4}$ від загального курсу і складається з роботи в клініці (курація хворих під керівництвом керівника, чергування в клініці, участь в проведенні лабораторно-інструментальних обстежень), бібліотеці вищого навчального закладу, комп'ютерних класах, навчальних кабінетах для відпрацювання практичних навичок із застосуванням муляжів. В необхідних випадках ця робота проводиться відповідно до заздалегідь складеного графіка, що гарантує можливість індивідуального доступу аспіранта до потрібних дидактичних засобів. Для виявлення рівня знань і навиків після кожного розділу програми проводиться рубіжний контроль за тестовою програмою або інший вид контролю за рахунок годин, що передбачені на семінарські заняття. В кінці програми подано перелік практичних навиків, якими повинен оволодіти лікар за час навчання відповідно спеціалізовано-професійним компетенціям за спеціальністю "Медицина", призначеної для аспірантів очної (денної, вечірньої), заочної форм навчання та список рекомендованої літератури.

Розділ 2. - Екстрагенітальна патологія вагітних (46 год.).

Тема 1. Екстрагенітальна патологія вагітних. Загальні принципи ведення вагітності та розродження жінок.

Тема 2. Вроджені та набуті вади серця та судин при вагітності.

Тема 3. Аутоімунна патологія та вагітність.

Тема 4. Антифосфоліпідний синдром: загальноклінічне й перинатальне значення, лікування у вагітних

Тема 5. Захворювання шлунково-кишкового тракту та вагітність.

Тема 6. Гострі інфекції сечових шляхів у вагітних.

Тема 7. Цукровий діабет та вагітність

Тема 8. Захворювання щитовидної залози та вагітність

Тема 9. Захворювання системи крові та вагітність: гемобластози та мієлодиспластичні процеси.

Тема 10. Новоутворення і вагітність.

Тема 11. Пневмонія у вагітних.

Тема 12. Оцінка стану плода в клініці екстрагенітальної патології.

Тема 13. Тактика ведення вагітності та пологів при тяжкій екстрагенітальній патології.

Тема 14. Опероване серце і вагітність.

Тема 15. Артеріальна гіпертензія і вагітність

Розділ 3. Консервативна гінекологія (31 год.).

Тема 1. Аномальні маткові кровотечі. Від діагностики до підвищення якості життя.

Тема 2. Лейоміома матки - діагностика, лікування, профілактика.

Тема 3. Гіперпроліферативна патологія ендометрія.

Тема 4. Генітальний ендометріоз- сучасний менеджмент.

Тема 5. Гіперандрогенні стани в практиці гінеколога.

Тема 6. Запальні захворювання статевих органів. ІПСШ.

Тема 7. Патологія шийки матки. Клініка. Діагностика. Лікування

Тема 8. Метаболічний синдром як складова частина ендокринологічних порушень у жінок

Тема 9. Сучасні підходи до лікування пухлиноподібних утворень яєчників у жінок з репродуктивними планами.

Тема 10. Гіпепролактинемія як мультідисциплінарна проблема.

Тема 11. Аменорея - сучасні підходи до діагностики та лікування.

Тема 12. Клімактеричний синдром

Тема 13 Застосування лабораторних та інструментальних методів дослідження в гінекології

Тема 14. Гострий живіт у гінекологічній практиці

Розділ 4. Оперативна гінекологія (40 год.).

Тема 1. Принципи передопераційної підготовки та післяопераційного ведення гінекологічних хворих.

Тема 2. Діагностичні та хірургічні ендоскопічні втручання.

Тема 3. Оперативне лікування патології шийки матки.

Тема 4. Оперативні втручання на придатках матки

Тема 5. Оперативні втручання на матці.

Тема 6 Оперативне лікування генітального пролапсу.

Тема 7 Симультанні оперативні втручання.

Розділ 5 Діяльність служби планування сім'ї (11 год.).

Тема 1. Структура та принципи організації діяльності служби планування сім'ї в Україні. Правові аспекти.

Тема 2. Планування сім'ї, як резерв материнської та перинатальної захворюваності і смертності

Тема 3. Аборт – проблеми, наслідки, лікування та профілактика ускладнень.

Тема 4. Теперішнє та майбутнє сучасної контрацепції.

Тема 5. Контрацепція у жінок з тяжкою соматичною патологією, що є протипоказанням для вагітності та пологів.

Тема 6. Постабортна та післяпологова контрацепція.

Тема 7. Репродуктивна безпечність та фетальний ризик лікарських засобів

Розділ 6. Репродуктивне здоров'я жінок (19 год.).

Тема 1. Фізіологія регуляції репродуктивної функції жінки

Тема 2. Безплідний шлюб.

Тема 3. Вегетативна нервова система та її роль в регуляції жіночих статевих органів.

Тема 4. Репродуктивні перспективи після 40.

Тема 5. Проблемні питання репродуктивного здоров'я підлітків України

Тема 6. Хірургічна реабілітація репродуктивної функції жінок.

Тема 7. Патологія молочних залоз та безплідність.

Тема 8. Проблемні питання репродуктивного здоров'я підлітків України.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Коди	Назва курсу	Кількість навчальних годин			
		Лекції	Практичні заняття	Семінари	Усього
1	2	3	4	5	6
1	Актуальні проблеми сучасного акушерства	10	20	19	49
2	Екстрагенітальна патологія вагітних	9	19	18	46
3	Консервативна гінекологія	8	12	11	31
4	Оперативна гінекологія	5	18	17	40
5	Діяльність служби планування сім'ї	3	4	4	11
6	Репродуктивне здоров'я жінок	5	7	7	19
	Разом за розділами	40	80	76	196
	Іспит			4	4
	Разом	40	80	80	200
	Самостійна робота				160
	Всього				360

ПЕДАГОГІЧНИЙ ПРАКТИКУМ

Невід'ємною частиною опанування навчального курсу професійної та практичної підготовки за науковою спеціальністю (спеціалізацією) в аспірантурі та поза аспірантурою є педагогічний практикум.

Мета – забезпечення формування та розвитку освітньо-прикладних компонентів викладацьких компетентностей. Завданнями педагогічного практикуму є оволодіння навиками підготовки навчально-методичної документації, проведення аудиторних занять, організації позааудиторної роботи здобувачів вищої та/або післядипломної освіти, заходів безперервного професійного розвитку. Педагогічний практикум проводять, як правило, на випусковій кафедрі, або у відділі і якому працює науковий керівник здобувача вищої освіти. Педагогічний практикум проходить під організаційно-методичним керівництвом куратора відповідної навчальної дисципліни професійної та практичної підготовки за науковою спеціальністю (спеціалізацією), що опановує здобувач вищої освіти або наукового керівника здобувача вищої освіти.

Загальний обсяг педагогічного практикуму становить 30 годин (1 кредит), що виділяються та обліковуються в межах годин самостійної роботи здобувача вищої освіти за відповідною навчальною дисципліною професійної та практичної підготовки за науковою спеціальністю (спеціалізацією). Зміст заходів педагогічного практикуму та послідовність їх виконання визначається у індивідуальному плані педагогічного практикуму здобувача вищої освіти, що погоджується керівником педагогічного практикуму та затверджується завідувачем випускової кафедри, на якій проводиться педагогічний практикум. Звіт про проходження педагогічного практикуму здобувача вищої освіти погоджується керівником педагогічного практикуму, обговорюється та схвалюється на засіданні кафедри, на якій проводився педагогічний практикум, та затверджується завідувачем даної кафедри. Організацію, забезпечення моніторингу якості проведення педагогічного практикуму покладається на завідувача випускової кафедри, на якій проводився педагогічний практикум.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни "Акушерство та гінекологія"
підготовки докторів філософії (PhD) в аспірантурі очної (денної,
вечірньої) та заочної форм навчання за спеціальністю 222 Медицина

Коди	Назва розділу, теми
1	2
01.	Актуальні проблеми сучасного акушерства
01.01	Патологічні пологи.
01.02	Передчасні пологи
01.03	Акушерські кровотечі. ДВС-синдром. Емболія навколоплідними водами.
01.04	Прееклампсія, еклампсія, HELLP-синдром тактика ведення вагітності та пологів, післяпологового періоду.
01.05	Аномалії пологової діяльності.
01.06	Ізосерологічна несумісність крові матері та плода. Плацентарна дисфункція.
01.07	Звичне невиношування.
01.08	Акушерські операції.
01.09	Вагітність та пологи у неповнолітніх.
01.10	Вагітність та доброякісні захворювання органів малого таза.
01.11	Особливості та тактика ведення вагітності після допоміжних репродуктивних технологій.
01.12	Вагітність-асоційована патологія
01.13	Аномалії розвитку та захворювання плода, плідних оболонок, пуповини та плаценти.
01.14	Багатоплідна вагітність.
01.15	Пологовий травматизм.
01.16	Переношування вагітності.
02.	Екстрагенітальна патологія вагітних
02.01	Екстрагенітальна патологія вагітних. Загальні принципи ведення

	вагітності та розродження жінок.
02.02	Вроджені та набуті вади серця та судин при вагітності.
02.03	Аутоімунна патологія та вагітність.
02.04	Антифосфоліпідний синдром: загальноклінічне й перинатальне значення, лікування у вагітних
02.05	Захворювання шлунково-кишкового тракту та вагітність.
02.06	Гострі інфекції сечових шляхів у вагітних.
02.07	Цукровий діабет та вагітність
02.08	Захворювання щитовидної залози та вагітність
02.09	Захворювання системи крові та вагітність: гемобластози та мієлодиспластичні процеси.
02.10	Новоутворення і вагітність.
02.11	Пневмонія у вагітних.
02.12	Оцінка стану плода в клініці екстрагенітальної патології.
02.13	Тактика ведення вагітності та пологів при тяжкій екстрагенітальній патології.
02.14	Опероване серце і вагітність.
02.15	Артеріальна гіпертензія і вагітність
03.	Консервативна гінекологія
03.01	Аномальні маткові кровотечі. Від діагностики до підвищення якості життя.
03.02	Лейоміома матки - діагностика, лікування, профілактика.
03.03	Гіперпроліферативна патологія ендометрія.
03.04	Генітальний ендометріоз- сучасний менеджмент.
03.05	Гіперандрогенні стани в практиці гінеколога.
03.06	Запальні захворювання статевих органів. ППСШ.
03.07	Патологія шийки матки. Клініка. Діагностика. Лікування
03.08	Метаболічний синдром як складова частина ендокринологічних порушень у жінок

03.09	Сучасні підходи до лікування пухлиноподібних утворень яєчників у жінок з репродуктивними планами.
03.10	Гіпепролактинемія як мультидисциплінарна проблема.
03.11	Аменорея - сучасні підходи до діагностики та лікування.
03.12	Клімактеричний синдром
03.13	Застосування лабораторних та інструментальних методів дослідження в гінекології
03.14	Гострий живіт у гінекологічній практиці
04.	Оперативна гінекологія
04.01	Принципи передопераційної підготовки та післяопераційного ведення гінекологічних хворих.
04.02	Діагностичні та хірургічні ендоскопічні втручання.
04.03	Оперативне лікування патології шийки матки.
04.04	Оперативні втручання на придатках матки
04.05	Оперативні втручання на матці.
04.06	Оперативне лікування генітального пролапсу.
04.07	Симультанні оперативні втручання.
05.	Діяльність служби планування сім'ї
05.01	Структура та принципи організації діяльності служби планування сім'ї в Україні. Правові аспекти.
05.02	Планування сім'ї, як резерв материнської та перинатальної захворюваності і смертності
05.03	Аборт – проблеми, наслідки, лікування та профілактика ускладнень.
05.04	Теперішнє та майбутнє сучасної контрацепції.
05.05	Контрацепція у жінок з тяжкою соматичною патологією, що є протипоказанням для вагітності та пологів.
05.06	Постабортна та післяпологова контрацепція.
05.07	Репродуктивна безпечність та фетальний ризик лікарських засобів

06.	Репродуктивне здоров'я жінок.
06.01	Фізіологія регуляції репродуктивної функції жінки
06.02	Безплідний шлюб.
06.03	Вегетативна нервова система та її роль в регуляції жіночих статевих органів
06.04	Репродуктивні перспективи після 40.
06.05	Проблемні питання репродуктивного здоров'я підлітків України
06.06	Хірургічна реабілітація репродуктивної функції жінок.
06.07	Патологія молочних залоз та безплідність.
06.08	Проблемні питання репродуктивного здоров'я підлітків України.

ПЕРЕЛІК

компетентностей відповідно до нормативної навчальної дисципліни
«Акушерство та гінекологія» підготовки докторів філософії (PhD) в
аспірантурі за спеціальністю 222 Медицина

Спеціалізовано-професійні компетенції

- Здатність застосовувати знання фундаментальних основ, сучасних досліджень проблем і тенденцій медицини у комплексному аналізі явищ і процесів, що виникають в Україні та інших країнах світу.
- Здатність відокремлювати структурні елементи, які складають теоретичну та емпіричну основу системи знань зі спеціальності 222 «Медицина» спеціалізація 14.01.01 – Акушерство та гінекологія.
- Здатність виділити та зафіксувати провідний клінічний симптом або синдром патологічного стану чи захворювання; шляхом співставлення зі стандартами, використовуючи попередні дані анамнезу хворого та дані огляду хворого, на основі провідного клінічного симптому або синдрому, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення поставити найбільш вірогідний або синдромний діагноз захворювання
- Здатність використовуючи найбільш вірогідний або синдромний діагноз, дані лабораторного та інструментального обстеження хворого, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, за певним алгоритмом, здійснювати диференціальну діагностику захворювань для тематичних напрямків зі спеціальності «Медицина» спеціалізація 14.01.01 – Акушерство та гінекологія.
- Здатність в умовах лікувальної установи, навчально-виховних, оздоровчих закладів, на виробництві, використовуючи узагальнену процедуру оцінки стану здоров'я жінок, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, серед закріпленого контингенту населення: формувати диспансерні групи хворих; сформувати групи здорових, що підлягають диспансерному нагляду;
- Здатність в умовах медико-профілактичної установи використовуючи статистичні та лабораторні методи, здійснювати епідеміологічний аналіз інфекційної захворюваності населення, виявляючи: групи ризику; території ризику; час ризику; фактори ризику

- Здатність прогнозувати науково обґрунтовані підходи до модернізації вітчизняної системи охорони здоров'я, організувати та забезпечувати процеси управлінської діяльності з урахуванням процесів реформування галузі.

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Робота в акушерських та гінекологічних клініках інституту (курація хворих під керівництвом керівника, чергування в клініці)	66
2	Участь в проведенні лабораторно-інструментальних обстежень, відпрацювання практичних навичок	20
3	Робота в бібліотеці інституту	18
4	Ознайомлення з останніми міжнародними дослідженнями та рекомендаціями в комп'ютерних класах	14
5	Відпрацювання практичних навичок із застосуванням муляжів в навчальних кабінетах інституту	12
6	Педагогічний практикум	30
	Разом	160

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Участь в клінічних обговореннях, консилиумах складних пацієнтів
 Статистичний аналіз отриманих результатів
 Підготовка огляду літератури з вибраної тематики
 Підготовка матеріалів для НДР, статей
 Презентація результатів дослідження

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. **Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:**

- словесні: розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація;
- практичні: практичні навички, клінічна робота, реферати

2. **Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності**

- методи стимулювання інтересу до навчання: створення ситуації інтересу при викладанні того чи іншого матеріалу
- навчальні дискусії, розбір та аналіз клінічних випадків

3. **Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.**

- репродуктивні методи - відтворена репродукція як засіб повторення готових зразків або робота за готовими зразками;
- творчі, проблемно-пошукові методи має спиратися на самостійну, творчу пізнавальну діяльність.

Система спирається на загальнонавчаний дидактичний принцип міцності знань, умінь і навичок, який базується на таких вимогах:

- систематичність обліку та контролю;
- всеохопленість (усебічність, повнота) обліку та контролю;
- диференційованість (за окремим предметом) та індивідуальність (за стилем і формами контролю);
- об'єктивність оцінювання;
- урізноманітнення видів і форм контролю;
- єдність вимог до контролю.

4. **Бінарні, інтегровані (універсальні) методи:**

- дослідницька діяльність під керівництвом наукового керівника
- самостійна робота поза контролем керівника

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Засоби діагностики результатів навчання (засобами оцінювання та методами демонстрування результатів можуть бути:

- екзамени;
- комплексні экзамени;
- стандартизовані тести;
- наскрізні проекти;
- командні проекти;

- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах;
- інші види).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.

Визначити за допомогою якісних критеріїв мінімальний пороговий рівень оцінки і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку.

Зазначити використовувану числову (рейтингову) шкалу.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою практики	
	для екзамену, курсового проекту, практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81	добре	
64-73	задовільно	
60-63 33-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УЧБОВО-МЕТОДИЧНА ЛІТЕРАТУРА

1. Акушерство та гінекологія [Текст] : у 4 т. : [нац. підруч. для студентів вищ. мед. навч. закл. IV рівня акредитації, лікарів-інтернів і лікарів-курсантів вищ. мед. закл. (ф-тів) післядип. освіти] / ред. В. М. Запорожан. - 2-ге вид., випр. - Київ : Медицина, 2017.

2. Акушерство: підручник (за ред. Б.М. Венцковського, Г.К.Степанківської, В.П. Лакатоша). - К.: ВСВ Медицина, 2011. – 422 с.; Книга II Гінекологія. – К.: Медицина, 2012. – 648 с.
3. Акушерство і гінекологія (у 2-х книгах): підручник (за ред. Грищенко В.І., Щербини М.О.) //Книга I Акушерство. – К.: Медицина, 2011. – 422 с.; Книга II Гінекологія. – К.: Медицина, 2011. – 375 с.
4. Камінський В.В. Масивні акушерські кровотечі/ В.В. Камінський, О.В. Голяновський, Р.О. Ткаченко, А.В. Чернов.- К.: РВА «Тріумф», 2010.—232 с
5. Вдовиченко Ю.П. Перинатальна медицина и акушерская агрессия / Вдовиченко Ю.П., Вдовиченко С.Ю., Жилка Н.Я., Шкіряк-Нижник З.А. //Репродуктивное здоровье. ВосточнаяЕвропа №3 (27).- 2013.- с.69-79.
6. Гінекологія: підручник (за ред. Б.М. Венцковського, Г.К. Степанківської, М.Є. Яроцького). - К.: ВСВ Медицина, 2011. – 422 с.; Книга II Гінекологія. – К.: Медицина, 2012. – 352 с.
7. Фізіологічне акушерство (змістовий модуль): навч. посіб. / Б.М. Венцківський, В.В. Камінський, В.І. Грищенко [та ін.]; МОН, МОЗ України. – К.: Чайка-Всесвіт, 2008. –94 с.
8. Фізіологічне акушерство (змістовий модуль): метод. вказівки для викладачів / Б.М. Венцківський, В.В. Камінський, В.І. Грищенко [та ін.]; МОН, МОЗ України. – К.:Чайка-Всесвіт, 2008. – 112
9. Гінекологія [Текст] : керівництво для лікарів : підруч. для студентів вищ. навч. закл. / В. К. Ліхачов ; рец.: Ю. С. Паращук, О. М. Юзько, О. В. Булашенко. - Вінниця : Нова Книга, 2018. - 688 с.
10. Допоміжні репродуктивні технології лікування безпліддя. Навчальний посібник. За Ред.. проф.. Ф.В. Дахна, проф.. В.В. Камінського. – Київ, 2011. – 338 с.
11. Жилка Н.Я. Аналітичний огляд законодавчого забезпечення охорони репродуктивного здоров'я / Н. Я. Жилка. – К.: Вид-во Раєвського, 2005. – 96 с.
12. Запорожан В.М., Чайка В.К., Маркін Л.Б. Акушерство і гінекологія (у 4-х томах): національний підручник, 2013.
13. Оперативна гінекологія [Текст] : навч. посіб. / Ю. С. Паращук [та ін.]. - Харків : ХНМУ, 2017. - 132 с.
14. Перинатологія. / Монографія. // Колектив авторів Вид. Поліум. Кіровоград: 2008.-568 с.

15. Еталони практичних навичок з акушерства та гінекології . Навчальний посібник Вдовиченко Ю.П., Шкіряк-Нижник З.А., Жилка Н.Я., Марченко А.М., Романенко Т.А., Синчук Л.М, Непочатова-Курашкевич Е.І., Сіліна Н.К. К: - 2014. – 56 с.
16. Гук А. П. Збірник нормативних документів з питань репродуктивного здоров'я в Україні / А. П. Гук, Н. Я. Жилка. – К.: Вид-во Раєвського, 2005. – Т. 1. – 368 с.
17. Пероральні гормональні контрацептиви: клінічне керівництво / Венцківський Б.М., Вовк І.Б., Воробйова Л.І. [та ін.]. – К., 2007. – 36 с.
18. Довідник з питань репродуктивного здоров'я / за ред. Н. Г. Гойди. – К.: Вид-во Раєвського, 2004. – 127 с.
19. Репродуктивное здоровье (руководство для врачей)// Киев. МЗ Украины, 1999 г. –127 с.
20. Актуальні питання акушерства у практиці сімейного лікаря Навчальний посібник Ред. Вороненко Ю.В., Шекера О.Г., Вдовиченко Ю.П. Серія “Сімейна медицина” ТОВ”Ландпресс”. Харків. 2016. 346 с.
21. Оперативная гинекология / В.И. Краснопольский, С.Н. Буянова, Н.А. Щукина, А.А. Попов. – 2-е изд. Переработанное. – Москва: «Медпресс-информ», 2013. – 320 с.
22. OBSTETRICS: підручник англійською мовою (editby I.V. Ventskivska). - К.: Medicine, 2008 – 334 p.
23. GINECOLOGY: підручник англійською мовою (editby I.V. Ventskivska). - К.: Medicine, 2010 – 160 p.
24. Comprehensive Gynecology [Text] / ed. R. A. Lobo [etal.]. - 7th ed. - Philadelphia : Elsevier, 2017. - XII, 956 p.
25. Баггиш Каррам. Атлас анатомии таза и гинекологической хирургии /Пер. с англ. – Лондон, ElsevierLtd., 2009. – 1171 с.
26. Netter's Obstetrics & Gynecology [Text] / Roger P. Smith ; ill. Frank H. Netter. - 3rd ed. - Philadelphia : Elsevier, 2018. - XII, 601 p.
27. Белоусов Ю.Б. и соавтор. Введение в биоэтику// Укр. мед. часопис, № 3, 2005. – С. 31- 41.
28. Біоетика. За редакцією Ковальової О.М.// МОЗ України. 2006 р.- С. 150-163.
29. Жилка Н. Я. Здоров'я та спосіб життя молоді / Н. Я. Жилка // Про становище молоді в Україні (щодо підтримки молоді сім'ї, посилення соціального захисту дітей, молоді у 2001–2006 рр.): щорічна доповідь Президентів України, Верховній Раді України, Кабінету Міністрів

України / Т. В. Безулік, А. І. Білий, Є. І. Бородін [та ін.]. – К.: Гопак, 2006. – С. 166–184

- 30.Поташнюк та співавтор. Проблеми формування репродуктивного здоров'я молоді. Проблеми вікової фізіології матері// Всеукраїнська науково-практична конференція. Луцьк. 2005 р. – С.158-162.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. ДЕРЖАВНИЙ ФОРМУЛЯР лікарських засобів. Під редакцією В.Є. Бліхара, В.І. Мальцева, А.М.Морозова, В.Д. Парія, А.В. Степаненко, Т.М. Думенко. Випуск четвертий Київ 2012.
http://www.moz.gov.ua/ua/portal/register_formular
2. РЕЄСТР медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги (База стандартів медичної допомоги в Україні)
<http://www.dec.gov.ua/mtd/index.html>
3. РЕЄСТР медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги (Сучасні документи останніх років розроблені на засадах доказової медицини) <http://www.dec.gov.ua/mtd/reestr.html>
4. Нові клінічні протоколи Міністерства охорони здоров'я України в сфері доказової медицини <http://guidelines.moz.gov.ua>
5. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського - <http://www.nbu.gov.ua>
6. Національна Парламентська бібліотека України - <http://www.nplu.org>
7. Офіційний веб-сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я - <http://www.who.int>

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕДИЦИНА»

підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії

галузь знань	22 Охорона здоров'я
спеціальність	222 Медицина
спеціалізація (наукова спеціальність)	акушерство та гінекологія
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Форма навчання	очна (денна, вечірня), заочна
Тривалість навчання	12 кредитів (360 годин)

Перезатверджена без змін та доповнень на 2022-2023 навчальний рік на засіданні вченої ради протокол від 3.08.22 № 7

Голова вченої ради,
академік НАМН України, професор

 Антукін Ю.Г.

